

EXERCICIS

SUBSTANTIUS

1. Relacioneu les següents definicions amb el substantiu corresponent.

el pols, un full, el dubte, els afores, el front, un deute, el tall, el fi, un costum, un llum, un planeta, un compte, els llegums, un vall, el son, un corrent, un avantatge

1. Un _____ és un tros de paper rectangular.
2. Un _____ és un hàbit, una acció que repetim regularment.
3. El _____ és l'estat d'esperit de qui no sap amb quina de dues o més opcions quedar-se.
4. El _____ és l'expansió i la contracció arterials.
5. Un _____ és qualsevol estri que servisca per a il·luminar.
6. Un _____ és allò que ens dóna facilitat per a gaudir d'un estat superior.
7. Un _____ és cadascun dels astres opacs que giren al voltant del Sol.
8. Els _____ són els voltants d'una població.
9. Un _____ és un conjunt de sumes per a rebre o pagar.
10. Un _____ és una excavació longitudinal que envolta una fortificació.
11. El _____ és la part superior de la cara compresa entre els dos polsos.
12. Els _____ són fruits de l'horta, com ara els pésols, els fesols, els cigrons...
13. El _____ d'una eina com ara un ganivet és la vora tallant de la fulla.
14. El _____ és l'acte de dormir.
15. Un _____ és una suma que hom ha de pagar a un altre.
16. Un _____ és una massa de líquid que es mou contínuament en una certa direcció.
17. El _____ d'una acció és l'objectiu que persegueix aquesta.

2. Relacioneu les següents definicions amb el mot corresponent.

una vall, la fulla, la son, la fi, la llenya, una olor, la calor, les postres, una síntesi, la planeta, la pols, una espinada, la suor, l'anàlisi, una síndrome, la llum

1. La _____ és la part dels vegetals que, tallada a trossos, es destina a fer foc.
2. Les _____ són el darrer plat d'un àpat, molt esperat pels menuts.
3. Una _____ és un resum d'una matèria.
4. Una _____ és l'espai de terreny comprés entre dos contraforts d'una serralada.
5. Una _____ és una sensació captada per l'òrgan de l'olfacte.
6. La _____ d'algú és el seu destí.
7. La _____ d'una eina punxant és una làmina prima de metall.
8. La _____ són partícules de terra seca que són emportades pel vent.
9. Tinc una _____, és a dir, una columna vertebral, molt sana.
10. La _____ són ganes de dormir.
11. La _____ és el moment en què una cosa acaba.
12. Una _____ és el conjunt de símptomes i signes que defineixen clínicament una malaltia.
13. La _____ és el líquid segregat per l'activitat secretora de les glàndules sudorípares de la pell.
14. La _____ és aquella forma d'energia que ens permet distingir el nostre entorn amb els ulls.
15. Una _____ és un examen de les parts constituents d'un tot.
16. La _____ és aquella forma d'energia en la qual la temperatura representa la intensitat.

3. Llegiu aquest text i a continuació escriviu en plural les paraules que trobeu en negreta:

Minnim es va traure el **cigar** d'entre els llavis i digué mentre contemplava les volutes de fum:

—El Ministeri de Justícia l'envia a vosté en una **missió** temporal a Solària.

Per un moment Baley tractà de recordar on es trobava aquell **lloc**.

Es trobaria a Àsia? Potser a Austràlia? De sobte s'alçà del **seient** i va exclamar amb una **veu** tensa:

—Es refereix vosté a un dels mons exteriors?

Minnim va evitar mirar Baley:

—Exactament.

—Però això és impossible! Als terrestres no els és permés visitar un món exterior.

—De vegades les circumstàncies són les que manen, **agent** Baley. S'ha comés un **assassinat** a Solària.

Els llavis de Baley s'entreobrien en un **somriure** maquinal.

—No li sembla que aqueix lloc queda un poc lluny de la nostra **jurisdicció**?

—Han sol·licitat la nostra col·laboració.

—La nostra col·laboració? A la Terra?

Baley es debatia entre la confusió i la incredulitat. Resultava difícil imaginar que un Món Exterior mostrara envers els terrestres una actitud que no fóra de menyspreu o, en el millor dels casos, de condescendent malevolència. Com era possible que demanaren ajuda al malmirat **planeta** matern?

—A la Terra? -va repetir amb un to de veu en què es barrejaven l'atordiment i la incredulitat.

—Sí; reconec que és un poc insòlit -digué Minnim- però així és. Volen que un **detectiu** terrestre s'ocupe del cas. Ens ho han sol·licitat per via diplomàtica, per mitjà de l'**ambaixador** mateix.

Isaac Asimov, *El sol nu*

4. Poseu la forma de l'article que corresponga en cada cas:

1. Fins i tot en això cal seguir-li _____ corrent.
2. Fes bullir _____ llegums.
3. Tinc _____ costum d'anar a dormir d'hora.
4. Deixa el missatge quan hages sentit _____ senyal.
5. _____ resplendor del llum em va enlluernar.
6. _____ afores de la ciutat són bonics.
7. M'agraden _____ postres de l'àvia.
8. M'has comprat _____ pebre?
9. M'han de fer _____ anàlisi de sang.
10. _____ Vall d'Aran és meravellosa.

5. Poseu els articles que manquen a les frases següents:

1. _____ dot de la donzella era de perles precioses.
2. No li valgueren _____ estratagemes en aquell judici.
3. Posa _____ lleixiu a la roba.
4. El metge li diagnosticà _____ torticoli en grau avançat.
5. Porta'm _____ alicates i tallaré el fil d'aram.
6. Tan aviat com es va gitar li va venir _____ son.
7. _____ remor de l'aigua li resultava molt relaxant.
8. Per submergir-te en aquestes aigües és convenient posar-se _____ escafandre.
9. _____ síndrome de Down és cada vegada més fàcil de detectar en els fetus.
10. Se sentia _____ aroma de café acabat de fer.

6. Torneu a escriure les frases següents canviant el gènere dels substantius i adjectius:

1. L'avi, el pare i el germà van anar a la comunió del nebot.
2. L'alcalde i el conseller van rebre el cònsol britànic ahir.

3. El biòleg i l'analista han visitat el metge.
4. L'àrbitre del partit del dissabte estava venut.
5. Han acudit un amic i un conegut del cunyat del cosí del seu marit.
6. Recordeu que a casa de la meua tia hi havia una cadenera mascle.
7. El meu fill vol estudiar la carrera d'enginyer industrial.
8. Al negoci del meu gendre han contractat un comptable i un administratiu.
9. El capatàs d'aquella obra és un home molt competent.
10. El cirurgià plàstic ha guanyat molts diners operant molts actors.
11. El pediatre del meu nét va ser deixeble d'un gran professional.

ADJECTIUS

7. Ompliu els buits de les frases següents amb la forma adequada dels adjectius que teniu en les primeres frases:

- Les obres tenen lloc en un camp **limítrof** al meu camp.
Les obres tenen lloc en una zona _____ al meu camp.
- Lluís dorm en una habitació **annexa** a la casa.
Lluís dorm en un apartament _____ a la casa.
- Marina era una poetessa **autodidacta**.
M. Hernández era un poeta _____.
- Dibuixa una ratlla **contínua**.
Dibuixa uns segments _____.
- Un paisatge **agrest** em fa por.
La naturalesa _____ em fa por.
- El metge m'ha receptat un medicament **innocu**.
El metge m'ha receptat unes medecines _____.
- A la casa hi havia una paret **obliqua**.
A la casa hi havia un barandat _____.

8. Completeu la graella següent, tenint en compte les possibles alteracions ortogràfiques:

	bonica		
		nuls	
	ambigua		
vacu			
			iniqües
		ventríloc	
anàleg			

9. A partir dels següents substantius, formeu adjectius amb els sufixos que hi ha a continuació (tingueu en compte que, en alguns casos, necessitareu també un interfix, com *-ol-*; en d'altres, només podreu formar els derivats a partir de bases lèxiques llatinitzants –com en *lluna*, *lunar*):

-ós, -at, -ut, -à, -enc, -esc, -ista, -er, -ífic, -oide, -ar

Ex. :	<i>sort</i>	<u><i>sortós</i></u>	<i>lluna</i>	<u><i>lunar</i></u>
	ira		piga	
	cap		grenya	
	ciutat		horta	
	nadal		fam	
	cavaller		cancelleria	
	ego		cantó	
	frontera		ciència	
	honor		astre	
	home		mandra	
	estrella			

10. Amb els sufixos adients, construïu els gentilicis corresponents als topònims següents:

Canadà	Londres
Hongria	Calp
Llúria	Eivissa
Iraq	Xina
Xàtiva	Síria